

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANO
főszerkesztő

X. évfolyam
129. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Vasárnap, 1928. június 10.

Döntött a népszövetségi tanács az optánsperben

Az ügyet a tanács végleg leveszi napirendről és közvetlen magyar-román tárgyalásokat ajánl „kölcsonös engedményekkel”.
— Apponyi és Titulescu nagy beszédei.

Titulescu felolvasta azt a javaslatot, amelyet Románia legközelebb küld Magyarországnak

Genfből jelentik:

Tegnap délután négy órakor ült össze az évek óta huzódó optáns-per tárgyalására a népszövetségi tanács. Megelőzőleg egy hétig fontos tanácskozások folytak — zárt ajtók mögött — eredmény nélkül. A tegnapi ülés Chamberlain angol külügyminiszter ajánlatára a következő határozati javaslatot fogadta el:

— A tanács mély sajnálattal állapítja meg, hogy a két fél mostandig nem tudott megegyezni azokon az alapokon, amelyeket a tanács ajánlott. Fenntartja a tanács azt a véleményét, hogy a vitát olyan elvek szerint kellene megoldani, amelyeket a tanács a felek figyelmébe ajánlott. Ezért fenntartva szeptemberi és márciusi határozatait is, felszólítja a magyar és a román kormányokat, hogy a hosszú vitát kölcsönös engedményekkel fejezzék be.

Az ülés részletes lefolyása a következő volt:

Chamberlain az ülés megnyitása után ismertette a népszövetségi tanács ez év márciusi határozatát és az arra magyar és román részről adott válaszokat. Megkérdezte a két nemzet képviselőit: vajjon a kormányok nem változtatták-e meg nézetüket?

Erre ugy Titulescu, mint Apponyi egyszerűen tagadó válasszal felelt. Chamberlain most előadta az agrárpör egész történetét és aztán felhívta Apponyi Albert grófot, hogy tegye meg előterjesztését.

Apponyi Albert gróf, hivatkozva arra, hogy ő a magyar kormány részéről a márciusi döntést elfogadta, nem élt a felszólalás jogával és kijelentette, hogy semmi megjegyezni valója nincs.

Titulescu ezzel szemben hosszabb beszédet tartott. Ki-

jelentette, hogy

elfogadja azt a határozati javaslatot, amelyet Chamberlain terjesztett elő és amely a két felet újból békés megegyezésre hívja föl.

Apponyi Albert gróf szóval fel ekkor:

— Nem fogadhatom el — ugymond — a rezolúciót, ez nem oldja meg a kérdést.

Hivatkozom a probléma elvi jelentőségére. Véleményem szerint

a tanácsnak vagy kötelessége megvédeni a döntőbírósg intézményét, vagy diszkrécionális joga van és ekkor a döntőbírósggal a kénye-kedve szerint bántathat.

Ha a tanács úgy véli, hogy diszkrécionális joga van, akkor jelentse ezt be a világ közvéleményének, nehogy ebben az irányban kétség maradjon fenn. Mindenesetre kétségtelen, hogy

ez a döntés egyidejűleg a Népszövetség sorsa felett is döntés volna.

Apponyi Albert gróf ezután tiltakozott az ellen, hogy a mostani határozatban együtt

említsék az 1927 szeptemberi és 1928 márciusi határozatokat. Nagyon fontosnak tartja ezt, mert az utóbbi (1928. márciusi) határozatot a tanács tagok egyhangulag és minden feltétel nélkül elfogadták, míg az előbbi (1927 szeptemberi) határozatot csak sok fenntartással ment keresztül. Apponyi szerint a tanács nem tölti be hivatását, — amikor a feleknek egyszerűen a barátságos megegyezést ajánlja. Ezt már a múltban rengeteg fáradsággal megkísérelték, de teljesen eredménytelenül.

Egészen valószínűtlen, hogy mindezek után sikerüljön fog a közvetlen megegyezés.

Kéri tehát a tanácsot, hogy a békeszerződés 239-ik szakasza alapján

nevezzen ki pótbíró a választott bíróságba és ezzel biztosítsa a döntőbírósg működését.

A döntőbíró kinevezése nem jutalom és az ellenkezője nem tekinthető büntetésnek. Magyarország mindössze azt követeli, hogy a mindenki által osztatlanul keménynek tartott trianoni békeszerződés szakaszait ott is alkalmazzák, ahol

Magyarország számára jogokat és nemcsak köteleességeket is biztosít. Nem tudhatni előre, milyen ítéletet fog hozni a döntőbírósg, de

Magyarország nevében előre kijelenti, hogy bármilyen legyen az ítélet, azt elfogadja.

Tiltakozik azonban az ellen, hogy a tanács egyszerűen úgy intézzel el az ügyet, mintha a magyar-román agrárpör befejezése csupán a két érdekelt félre tartoznék.

Ezután Titulescu szóla föl és a következőket mondotta:

— Hivatkozom az 1927 szeptemberében és 1928 márciusában elmondott beszédeimre. — Ezekben már mindent elmondtam, ami Apponyi Albert gróf most elhangzott beszédére válaszul szolgálhat.

Chamberlain, most, mint előadó hangsúlyozza, hogy nem hajlandó a részletekbe beavatkozni. Az ügyről már eleget beszéltek. Nem osztja Apponyi pesszimizmusát a közvetlen tárgyalásokra vonatkozólag. Kéri a tanács tagokat, fogadják el a határozati javaslatot.

(Tudósítás folytatása a hetedik oldalon.)

Befejezett tény Dinu Stroeescu pénzügyi adminisztrátor távozása

Dinu Stroeescu pénzügyi adminisztrátor személyével az utóbbi hetek folyamán mind sürűbben foglalkoztak a lapok. Távozásával kapcsolatosan egymással ellentétes hírek kerültek felszínre. De Dinu Stroeescu rácafolva az összes hírekre, rövid távollét után újból megjelent hivatalában és átvette a pénzügyigazgatóság irányítását.

Az elmúlt hét egyik napján a

pénzügyi adminisztrátor egy távirat vétele után ugyszólván egész váratlanul újból eltávozott Nagyváradról. Egyes verziók szerint a pénzügyi adminisztrátor Brailában lakó édesanyja halt meg és Dinu Stroeescu csupán a temetésre utazott el. Mások viszont bizonyosra vették, hogy Dinu Stroeescut most már végérvényesen förendelték Bukarestbe, ahol

a pénzügyminisztériumban kapott igen előkelő beosztást.

Ugy látszik, ez utóbbi hír bizonyult valósnak, mert ma délelőtt Stroeescu pénzügyi adminisztrátor egyik meghitt emberének táviratot küldött, amelyben bejelenti, hogy

a váradi pénzügyigazgatóság vezetésétől felmentették és utódjának kinevezése már csak napok kérdése.

Budapesttől-Berlinig repülőgépen

'Az Estilap berlini levelezőjétől'

Jaj — repültem! Sután lép-
kedek a tempelhofi repülőtér
füves talaján. Hja, — korok, iz-
lések változnak és nekem már
a levegő a biztosabb — talaj.

Budapesttől-Berlinig. Nem
csékélység. Alaposan próbára
teszik az utas bátorságát. *Nem
a pilóták, hanem a pesti jóaka-
rók, kávéházi szórakoztatók.*
Ilyen kétféle van. Az egyik a
laikus. Soha még öt emeletnél
magasabban nem volt, de nem
is szánja el magát, hogy ma-
gaslati levegőt szivjon. Másnak
sem ajánlja. A másik fajta: „a
szakértő.” Ez már röptől Bécs-
től—Pestig, avagy a Dobogó-
kő menedékházából szemlélte
a világot. Az ilyen úgy véleke-
dik: „nekem sikerült, de neked
nem ajánlom!” Ijesztő klikkek
alakulnak. Az atyai tanácsok
röpködnek:

Ne repülj egyáltalán!

De ha mindenképpen repülni
akarsz, várd meg, míg általá-
nos lesz a légiforgalom.

A viharfelhőket kerüld ki!

A pilótával menetközben ne
beszélj.

Általában ne nyisd ki a szá-
dat.

Ugyanebből a szempontból:

Előtte ne egyél. Közben ne
egyél. Utána ne egyél.

Ugyanebből a szempontból:

Ne hunyd le a szemed, mert
nem tudod kontrollálni a piló-
tát. (A pilótát ne nézd!)

Az olajos papirzacskókat ne
ajándékozd utitársaidnak. Ne
légy elbizakodott! Ha követ
érzel a gyomrodban, az nem
kő!... Vigyél konyakot. Ne
tegy semmit zsebeidbe.

Pár tájékoztatás az ötödik
emelet szakértőitől (l. előbbi):

A repülőben mindenki lyukas
széken ül.

Az utasoknak kezét, lábát le-
szíjjazzák.

A felszállás borzalmas érzés,
de a leszállásnál könnyű szív-
szélhűdést kapni.

Ha lezuhan a gép, kérj ejtő-
ernyőt és ugorj ki nyugodtan.
Párszáz méter esés után majd
kinyílik... (Koffereddel együtt
ugorj!)

Szerencse, hogy Budapesten
minden csakazértis történik. —
Igy mégis rászánják magukat
néhányan a repülőtra...

'A nagy nap izgalmai'

Öten, a levegő hősei, a Va-
dászkiút előtt találkoztunk. Itt
van az első autentikus ember:
a hordár, hiszen ő rakja min-
den reggel a „Légiforgalmi”
autóbuszára a koffereket. Min-
denki tanácsokat kér tőle. Az
autóbusz sofförje már valóság-
os légi-tekintély — valahol
Lindbergh és Köhl között. A
kezdő utas ezt már nem is meri
faggatni. De ő jó ember. Szak-
avatott szeme felismeri hit-
vány földi mivoltunkat és fi-
gyelmeztet, hogy még most
nyugtassuk meg idegeinket
egy-egy cigarettával, mert a
repülőgépben nem szabad do-
hányozni.

„Még ezt sem!” — jajdul fel
egy köpcös bécsi kereskedő a
mellettem levő ülésre lerogy.
Egymásután szivja cigarettáit.
Fél napi adagját egyszerre. Na-
gyon sápadtan mormolja:
„Warum muss ein Jud flie-
gen?!”

A Mátyásföldön mindenkit
megmértek. Ha a léleknek is
van súlya, akkor hamis adato-
kat kaptak...

Alig van idő a gépet megte-
kinteni. A pilótának sem re-
begheti el mindenki, hogy hány
gyermeké várja odahaza repülő
apját, anyját...

Beszállás!

A gépben. Üzenet az ijesztőknek
Egyetlen kellemetlen és feles-
leges kellék ama bizonyos ola-
jos-papirzacskó, amelyen „a
levegő betegeinek” gyöngéd
felirat ékeskedik. Jóléti intéz-
mény!...

Az utat hamarabb tettük
meg, mint a menetrend biztosí-
totta. **Budapesttől-Berlinig
hat és háromnegyed óra alatt!**
Bécsig ötüléses Fokker-gépen,
Bécsből a Luft Hansa gyönyörű
tizennyolc üléses aluminium
madarán. ((Junkers-gyártmány
mint a Bremen.) Selyembélé-
ses nagy fülkében, kényelmes
bőrkarosszékek.

Az uton senki sem lett rossz-
szul. Nem is volt ok rá. *Néztem
a tájat, beszélgettem, sétáltam,
jénképeztem, ettem, irtam, ol-
vastam, aludtam a gépben.* Kü-
lönös szerencsém volt: a bécs-
prágai vonalon épen egy rádió
készüléket próbáltak ki. Vevő
és adókészüléket. Morsejeleket
és tánczenét hallgattam. Csak
azt sajnáltam, hogy nem volt
a táncra partnernőm!

A kezdő repülő impressziói:

Gyakorlatlan szemünk ma-
gasságot nem tud mérni. Ha
nem lennének arányok és ma-
gasságmérő-órák, amelyek
3—900 métert mutattak, elhi-
tethetnék velem, hogy egy
háztetőről nézek le. A 180
km-es sebességet is csak az
órától tudjuk. Alattam lassan,
mint pihenő csónakok a folyón,
usztak el a játékházikók, játé-
városkák, földcskék, ember-
pontocskák.

Ha semmi másért, egyedül a
nagyyszerű, felszabadult, gond-
mentes érzésért, már érdemes
repülni!

Sajnos, rövid az ut. Berlin
főlt a pilóta lefelé irányítja a
gépmadarat. Valóban rossz ér-
zés. Hiszen visszakapjam a
földre! Hogy visszakapjam a
gondjaimat, a hétkönapokat.
Hogy magam is pontocska le-
gyek a többi közt...

Frissen ugrom ki a gépből. A
fáradt pilótának könnyedén
„pá”-t intek. Már nem imponál
nekem!

De Köhl kapitány sem!...

Siklós Ferenc.

Mától kezdve végérvényesen letiltották a biciklistákat a fő-utcáról

Az utcai forgalomról és a jár-
művek közlekedéséről szóló új
szabályrendelet életbe lépteték-
se néhány napos halasztást
szenvetett. Puticiu Traján dr.
rendőrprefektus a rendelet
gyakorlati alkalmazása előtt
még meg akarja hallgatni az
érdekeltek felfogását is és csak
ennek megtörténte után fog
végérvényesen dönteni a vá-
ros közönségét rendkívül ér-
deklő, fontos kérdésben.

A kerékpárosokkal azonban
egészen másként áll a helyzet
és teljesen függetlenül az új
közlekedésügyi szabályrende-

lettől, a rendőrprefektus annak
közlésére kért fel bennünket,
hogy a mai naptól kezdődően

a kishídőtől, egész a pénz-
ügyigazgatóság palotájáig
megtiltotta a kerékpáron
való közlekedést.

A rendőrprefektus kijelentése
szerint erre az intézkedésre
már nagyon is szükség volt,
mert a forgalmi rendőrök je-
lentése szerint legtöbb aka-
dályt a biciklisták idézték elő.
De különben is egyre sűrűbben
érkeztek panaszok a publikum
köréből, a fő-utcan egymással
versenyt rohanó biciklisták el-
len és mielőtt egy komolyabb
baleset származnék, a rendő-
ség egy ilyen általános intéz-
kedéssel veszi elejét a további
veszedelmeknek.

A rendőrprefektusnak ezt a
helyénvaló intézkedését a pub-
likum bizonyára megnyugvás-
sal fogja tudomásul venni.

Sötét színű világos színre fest!
Házi festéssel elrontott ruhákat si-
keresen újrafest **Végh** Földtől üz-
let Vlahuta (Szent János)-u. 2. 541-1

**Jó harisnyát,
szépet olcsón
a „Hófehérké”-
ben vehet**

370

Mozgószínházak műsora

Filmpalace
Sas-palota

Ma és a következő napokon
3, 5, 7 és 9 órákor

**Leánybeccsület
veszélyben**

A főszerepben:
Hans Mirendorf és
Livio Pavanelli-vel

A szombati és vasárnapi 3 órás
előadás 10 és 15 lejes helyárral

Vasárnap d. e. 11 órákor
10 lejes helyárral

Zara, a jósnő

Főszerepben: Aile Pringle.

Heyman-Szinkör

Ma
3, 5, 7 és 9 órákor

**Vakációt
a férjeknek**

Lillian Harvey és Harry Halm
azonkívül

**Misoga László és
Barna Anci fellépte**

minden előadásán.

Kedvezményes jegyek nem
érvényesek.

Apolló-Atlantik mozgók

Ma szombaton először
3, 5, 7 és 9 órákor

**A párisi
apacsok**

az UFA legszebb produkciója

A főszerepben:

Jaques Catelain
Lia Eibenschütz
Charles Vanel
Ruth Weyher

Megelőzőleg a legújabb
Emericus Journal
és 2 darab kitűnő amerikai
burleszk.

MOZI

ATLANTIK ÉS APOLIÓ
MOZGÓK MŰSORA:

Szombaton először: A párisi apacsok. — Az Ufa legszebb produkciója. — Villanyárban uszó Páris. — A ragyogó Moulin Rouge bemutatása. — A főszerepekben: Jaques Catelain, Lia Eibenschütz, Charles Vanel, Ruth Weyher. — Megelőzőleg a legújabb Emericus Journal. Ezenkívül két darab kitűnő amerikai burleszk.

Vasárnap délelőtti 11 órákor: Bohémvér. Harry Liedtkevel.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órákor: A párisi apacsok.

Hétfő: A párisi apacsok.

HEYMAN SZINKÖR:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor, Nagy premier: Vakációt a férjeknek. Misoga László és Barina Anci fölépít.

Vasárnap délelőtti 11 órákor: Nagy matiné: Orient express és Misogák fölépít. 15 és 10 lejes helyárrakkal!

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Vakációt a férjeknek. Misogák fölépít.

Hétfő 5, 7 és 9 órákor: Vakációt a férjeknek és Misogák fölépít.

A FILMPALACE MŰSORA:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Leánybecsület veszélyben. A főszerepben: Hans Mireadorff és Livio Pavanelli.

Vasárnap délelőtti 11 órákor, 10 lejes helyárrakkal: Zára, a jósnő. A főszerepben: Allen Pringle és Conway Tearle.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órákor: Leánybecsület veszélyben.

Hétfő: Leánybecsület veszélyben.

Kristály

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógárnál

Bul. Reg. Ferdinand 18
Piața Unirii 16

620-2

minden 20-ik vevőnek ingyen festünk, tisztítunk és mosunk

Saját termésű édeskés

Borok

Asztali bor 20 L
Vörösbör 26 L
Pecsenyebör 30 L
Delavare 40 L

5 literért 1, 10 literért 2 literet olcsóbb
382 Nagy Sándor
Vlahuța (Szt János-utca 56. sz.)

A negyvenéves felsőkereskedelmi iskola

Hát ünnepelni fogjuk holnap a nagyváradai felső kereskedelmi iskolát, amely legszebb férfikorát érte el: most lett negyven esztendő. Ilyenkor van energiájának, életkedvének délen az alkotni vágyó ember és ha egy pillanatra meg is áll pihenni egy jubileumánál, vagy évfordulónál, ez korántsem jelent számára fáradtságot, vagy elernyedést. Furcsa, hogy ezt hangoztatnunk kell az ünnepélyesség pillanatában is, de nem egészen ok nélkül beszélünk róla.

A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok iskolája egészen az élet számára született és nőtt fel. Sőt talán szűkíthetnénk is a kört: a nagyváradai gazdasági élet iskolája volt mindig ez az intézmény. Természetesen békés és zavartalan fejlődésre rendezkedett be. Nem óhajtott történelmi időköt átélni és nem az volt a hivatása, hogy példát szolgáltatson az utókor előtt. Jó kereskedőket, ügyes, képzett bankárokat akart nevelni és nem egy kirelhetetlen gazdasági háború harcosait, akiket az élet arra kényszerít, hogy állandóan őrt álljanak és ebben a fergeteges gyors ütemben mindig igazi hadvezérhez méltó taktikával tájékozódni tudjanak.

Negyven esztendő alatt azonban négyszáz esztendővel változott meg az élet. A kereskedelmi iskola egy darab világ-történelmet élt át. A gazdasági élet változtathatatlanul hitt alapjai megrendültek és olyan törvényszerűségek, melyeknek sziklaszilárdságában senki sem kételkedett, máról holnapra megdőltek. A sors különös követelményeket szánt az önépítő iskolának. Súlyosabbakat és nagyobbakat, mint bármely más intézménynek, mert a kereskedelmi iskola a gyakorlati élet iskolája és nemcsak előkészítő tanfolyam.

Vakációt a férjeknek!

Az egész világon legtöbb bajt okoz a férfiak hűtlensége és a nők csalfasága. Ennek megakadályozására a legjobb megoldást az asszonyok találták ki, akik vakációt adnak férjének, hogy ezen szabadság idejük alatt féltékenyen örködvé megfigyelhessék, hogy a férfiek miként használják fel a várt vakációt. Voltak olyanok, akik betű szerint betartották a feleségnek tett hűséges ígéretüket, voltak olyanok is, akik már a hajón, a vonaton, sőt a repülőgépen is az első öt percben kalandot kerestek. Voltak olyanok, akik együtt utaztak

Ezért van az, hogy a negyvenesztendősi jubileum is többet jelent ennél az iskolánál, mint egy sablonos társadalmi és kulturális ünnep. Jóleső és meleg együttérzéssel üdvözljük az ünnepeltet, amelynek ügylátszik, nincs szüksége pihenőre, mert nem fáradt ki. A küzdelem csak megacélozta idegeit, a változások még sokszorozták ismereteit. A legnagyobb dicséret, amit elmondhatunk róla az, hogy alkalmaz-

Egyszatmáriautomobiltemplom-sorsjegyeket árult Nagyváradon, viszont a sorsolás elmaradt

Hetekkel ezelőtt egy szatmári autó jelent meg Nagyváradon. A gépkocsi utasai sorsjegyet árúsítottak a közönség körében. A szatmári autóval érkezők felkeresték a hivatalokat, a kereskedőket, de megálltak a kávéházak előtt is, ahol

husz lejek ellenében kintáltak az „Associația Satu-mare” sorsjegyeit.

A sorsjegyarúsító urak templomépítkezési célokkal húzták alá azt a nagy, lelkes ügybuzgalmat, amellyel sorsjegyeiket a közönség nyakába varrták. Nagyváradon legalább ezer sorsjegyet sikerült az autó utasainak elhelyezniük, akik a huzásra vonatkozólag feleiknek olyan közléseket tettek, hogy

a huzás június 1-én fog meg történni

és az eredményeket a nagyváradai lapok (köztük az Estilap is) közölni fogják.

Most már június 8 van és a sorsjegy birtokosok egyáltalában nem kaptak semmi információt és így azt hiszik, hogy félrevezetés áldozatai lettek.

kodni tudott és lépést tudott tartani a rohamos változásokkal, az étellel, a szünet nélküli gazdasági harccal.

A város kereskedői társadalma büszke lehet iskolájára és iskolájának igazgatójára, a jubiláns Susztek Adolfra. És a közönség nevében csak újabb, még hatalmasabb arányú fejlődést kívánhatunk az ünnepeltnek. Modern értelemben vett jó kereskedőre, bankárra és tág látókörű iparosokra sohasem volt annyira szükség, mint most. Hálásak leszünk a kereskedelmi iskolának, ha az új generációt is az eddigi szellemben fogja felnevelni a mi számunkra.

Tekintve, hogy husz lejek elvesztegetéséről van szó, — bár sokan ötösével is megvették a többszázezer lejes nyerményekkel kecsegtető sorsjegyeket — a rendőrségen nem történt tejjelentés.

A szatmári Associația működésére azonban ezúton hívjuk fel a hatóságok figyelmét.

Súlyos pénzbüntetésre ítélték egy gázoló biciklistát és egy sofőrt

A nagyváradai államrendőrség kihágási bírósága tegnap két igen érdekes ügyben hozott ítéletet.

Az első ügyben Csendes Károly volt a vádlott. Csendes 2095. számú biciklijével az Ezredévi emléktéren elütötte a parkban játszó Steiner Frigyes 6 éves gyereket. A vigyázatlan kerékpárost 1500 lejre büntették.

Sebes hajtás és a járókelőknek sárral való befröcskölése miatt vonták felelősségre a Tms. 1277. számú autó sofőrt. Miután az összes tanuk terhelően vallottak, a vigyázatlan sofőrt 5000 lejre büntették.

Fűszerkereskedők figyelmébe!

10-12% forgács-ecet
jutányosan beszerezhető

TIGRIS ecetlerakat

Nicu Filipescu (Szarvas-sor) 21. sz.

x Megjelent „Victorie” autó-vezetők kézikönyve, írták: több budapesti szakmérnökök. Kapható a Hegedűs Hirlapiroda könyvosztályában.

Udít, gyógyít! Mouschong Buziási Phönix ásvánviz Kapható mindenütt

Az utazásra

Chlorodont-fogpaszta

a nagyszerűen, üdítőleg ható hűsítő cukor-fogpaszta.

Chlorodont-szájviz

hasznosan pompás hűsítő cukor-aromával.

Chlorodont-fogkefe

speciális kefe. fogasolt kefebeosztással.

Vakációt a férjeknek

* Árlejts fa- és szénszállításra. Nagyváradi város polgármesteri hivatala árlejtsést hirdet 12 vagon 7200 kalóriás koksznak és 100 köbméternyi, két éves, száraz, görcs nélkül való tölgyfának szállítására, — ami az Apolló-palota (Bul. Reg. Ferdinand 12.) fűtéséhez szükséges. Ajánlatokat zárt, lepecsételt borítékban f. évi június 10-ig kell benyújtani a város háza I. emeletének 27. számú szobájában, ahol a feltételek is megtudhatók.

A Szigligeti Társaság

június 17-én, vasárnap délelőtt 11 órákor a Kath. Körben Vajda János emlékeztetével összekötött matiné tart, amelyen a társaság elbeszélés pályázatának pályadíj nyertes két munkáját fogják bemutatni a nyertes szerzők.

Műsor:

1. Farkas Nándor: Rózsa van a keblén műdal, éneklő a Gutenberg dalárda.
 2. Vajda Jánosról, emlékezés, írta és felolvassa: dr. Szombach Gusztáv titkár.
 3. Chopin: Praelude, Liszt: Liebestraum, zongorán előadja Fischer Margit zongoraművész.
 4. Az aranyshívű ifjú, pályadíjat nyert elbeszélés, írta és felolvassa Papp Lajos r. tag.
 5. Legújabb verseiből felolvass dr. Móricz Ernő r. tag.
 6. Művészházasság, pályadíjat nyert elbeszélés, írta és felolvassa Székely Gyula r. tag.
 7. Vajda János költeményeiből szaval Benes Ilona színművésznő.
 8. Gál Ferenc: A szerelem. Nagy műdal, éneklő a Gutenberg dalárda.
- Belépődíj nincs. Adományokat elfogad a társaság pénztárosa.

Vakációt a férjeknek

Megnyílt

Harisnyá-áruház

HERSKÓ és LANG
volt Sas-kávéház, főbejárati

kötött, szövött és csipkeárak olcsó árakban

Kérjük kirakatárainkat megtekinteni

628

SPORT

Ki lesz a kerületi bajnok?

Ezen a kérdésen vitatkoznak napok óta a váradai sportemberek, a Törekvés—Olympia-meccs előtt.

A Törekvés csapata lényeges erősítést nyert Pless és Nagy Elemér játékaival.

Az Olympia, több — Szatmáron katonáskodó — nagy szerű erdélyi futballistával

megecsítve jön Váradra, hogy a bajnokságát megvédje. A mérkőzés pontosan öt órákor kezdődik.

Előzőleg három órai kezdettel a szalontaiak játszanak bajnokit az Egyetértéssel.

Mindenesetre kemény és izgalmas küzdelmekben lesz részünk

○ Szabados Ernő, az Egyetértés intézője felkéri az alant felsorolt játékosokat, hogy vasárnap délután fél háromkor a Rhédey-kerti pályán megjelenjen szíveskedjenek: Vargha, Ferenc, Dumai, Mező, Vrangeli, Szőke, Kiss, Létap, Ilku, Costin, Fried, Szilágyi, Bokor, Ruttkay, Vékony.

○ Szerdai számunkban közölt sportpályázatunk 5-ik díja, ami két zsöllye a Filmpalaceba, tévedésből kimaradt. Egyben itt közöljük, hogy e heti pályázatunkat legkésőbb ma, szombat estig kell a Hegedűs hírlapirodába beadni.

○ A Birák bizottságának hivatalos közleményei: A vasárnapi bajnoki mérkőzéseket a következő bírók vezetik: Rhédey kerti pálya, délután 3 óra: NSC—Egyetértés: Kovács László. Határbírók: Dauer Jónás és Eilender Ede. 5 órákor, Törekvés—Olympia: Kiss Kálmán. Határbírók: Ötvös és Steiner Henrik.

○ Vasárnap délelőtt 10 órákor választmányi ülést tart a Törekvés a Heyman-udvaron levő klubhelyiségben. Minden választmányi tag pontos megjelenését kéri az Elnökség.

Elütött az autó egy öreg munkást a fő-utcán

Ma reggel súlyos sérülésekkel szállították a közkórházba Papp János 68 éves utcaseprőt, akit egy autó elütött. A baleset reggel 7 és 8 óra között történt a Josif Vulcan (v. Nagy Sándor)- és a fő-utca sarkán. Az öreg munkás nem vette észre, amint a mellék utcából az Ord. 326-os autó nagy sebességgel közeledett. Az autó vezetője szabályszerűen jelt adott,

azonban az öreg embernek már nem volt ideje félreugrani és az autó elé esett.

A kerek a jobb lábán mentek

keresztül és erős zúzódásokat okoztak.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a sérülések súlyosak ugyan, de

komolyabb szervi roncsolásokat a baleset nem okozott.

A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség.

Maliné az Apolló és Atlanticban

Vasárnap d. e. 11 órákor

Bohémvér

Harry Liedtkével

10 leies helyárak

x A „Nagyvárad Estilap” Budapesten állandóan olvasható a Park Szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

Itt a szezon!

Vizes pohár, csiszolt	5.—
Boros pohár, csiszolt	4.—
Likőrös pohár, csiszolt	3.—
Vizeskészlet, csiszolt	64.—
Befőtteskészlet, kristály	100.—
Gyümölcskészlet kristály	100.—
Cukortartó, kristály	28.—
Kávé-teáscsésze porcelán	16.—
Fekete-kávé csésze porcellán	12.—

Belületes üvegek minden kivételben

Eladás nagyban és kicsinyben

Komlós Testvérek

gyári raktár, nagykereskedés
ORADEA—NAGYVÁRAD
Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 13.

Mindenki figyelmébe!

Vakációt a férjeknek

Az UFA legkacagatottabb vigjátéka

azonkftül

Misoga László és Barna Anci főlépte

minden előadásban a Heyman Színházban

Ne vásároljon semmit

mindaddig, míg meg nem tekintette a Rottenberg Márton-cég dusan felszerelt raktárát, ahol a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett szerezheti be mindennemű ruházati szükségletét 20 heti vagy 5 havi részletfizetésre.

Ha szüksége van!

bármilyen ruházati cikke, céget megvetlen keresse fel, mert gyári árak mellett adok férfiföltőnyöket, felöltőket, női kabátokat úgy készen, mint méret után, továbbá a legfinomabb cseh vásznak és damasztok, selymek, opálók, francia delainok, gyönyörű ingpouplinok, grenadinok, férfi és női szövetek és teljes menyasszonyi kelengyék óriási nagy választékban állanak a vásárló közönség rendelkezésére.

Gondolja meg,

mert a mai súlyos gazdasági helyzet önnek kötelességévé teszi, hogy szükségleteit oly cégnél szerezze be, hol részletfizetésre is olcsón vásárolhat. Ha ideje nincs személyesen bejönni, levelezőlap hívsra még aznap házhoz küldjük képviselőnk.

Rottenberg Márton

Jorga (Zöldfa)-utca 15.

637

Rocsánatot kérek

ÉN IS CSAK A PIACRÓL ELEG és így egy cseppet sem érdektelen előttem az az újság, hogy megint drágább lett minden a piacon. Sokan az időjárást okolják, mások azt hiszik, hogy közgazdasági körülmények játszanak közre. Egészen őszintén mondom, engem az indoklás nem érdekel. Tudom, hogy meg kell fizetnem a drágább árat is, mert a piac az egyetlen, amivel nem lehet tréfolni. A piac nem hitelez, nem bizik bennem, nem ad alkalmat a spekulációra, még az adóvégrehajtonál és a háziúrnál is könyörtelenebb. Igaz ugyan, hogy lefokozhatnám az igényemet és beiratkozhatnék Bicsérdy mesterhez. Ezt azonban még sem merem megkockáztatni. Valahogy úgy érzem magam, mint az a kedélybeteg, aki hiába kér a professzortól tanácsot. Bizonyos: aki lemondott már minden szórakozásról, lemondott az apró kis napi örömeiről, lemondott a kultúráról, lemondott az írásról és az olvasásról is, az még mindig nem szívesen mond le a piacról. Mert akkor önkénytelenül eszébe jut, hogy mire való ez a rövid élet? A lemondás nemcsak előnyének gyakorlása mégsem töltheti ki senki számára sem a földi lét kereteit. Elképzelek magam előtt egy olyan embert, aki megfogadja a közgazdasági professorok tanácsát. Nem kíván semmit többé, elzárkózik minden pillanatnyi örömtől és megvonja magát a legszükségesebb fatoktól is. Bizony kiálthatatlan, száraz, utálatos, irigy, erkölcslen úr lehet az ilyen. Igazi ember-alatti ember. De talán az a fejlődésnek az iránya is. Most a piac diktál számomra a jobb önmegtartóztatást. Követünk az új generáció felé, amelynek egyebe sem lesz az életből, csak az, hogy lélegzik. Ezt a tanulságot olvasom ki a piaci árak emelkedéséből, a nagyobb szenzáció, mint Csang So-Lin tábornok hősi halála.

Használlátja

ha az

ANGYAL-drogériában

vásárol

Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi ut.)

mert ott 1 drb garantált elsőrendű minőségű kitűnően illatosított 15 dgr. sulyu angol szappan 16 lei, 3 drb 46 lei

1 deci kölnivíz 10 lei

1 deci duplán illatosított kölnivíz 20 lei

Tisza István gróf védelmébe vette Szerbiát Béccsel szemben

Egy angol publicista érdekes felfedezése a belgrádi állami levéltárban

(A Nagyvárad Esti lap londoni levelezőjétől.) Ma már nem vitatható történelmi tény, hogy a magyar miniszterelnök, Tisza István gróf volt a monarchia egyetlen felelős államférfia, aki az utolsó pillanatig ellenezte a Szerbiának szóló ultimátum elküldését és még a visszautasítás után is minden igyekezete arra irányult, hogy a háború kitörését megakadályozza. A „Foreign Affairs” című előkelő politikai folyóirat most szenzációs cikket közöl Armstrong angol publicista tollából. Az angol újságíró kimutatja, hogy

Tisza István gróf kordnak legobjektívebb férfja volt és amikor a háborús uszítás már tetőpontján állott, védelmébe vette Szerbiát az igazságtalan vádakkal szemben.

Armstrong szösz szerint leközl egy levelet, amelyet Tisza István gróf 1914 július 3-án írt Bilinski közös pénzügyminiszternek, mint Bosznia-Hercegovina főköormányzóinak. Ezt a levelet Armstrong a belgrádi állami levéltárban találta meg. Valószínűleg az összeomlás után került Bécsből Belgrádba, mikor a szerb vonatkozású aktákat oda szállították.

A levélben Tisza István gróf reflektálva a Szerbia elleni vádakra, szösz szerint a következőket írja:

— A bosznia-hercegovinai közigazgatásnak nincsen joga arra, hogy az eseményekért Szerbiát tegye felelőssé, amikor maga elűzte saját földjén az izgatást és megengedte annak akadálytalan terjeszkedését, míg a 28-án történt borzasztó cselekmény Ferenc Ferdinánd és feleségének meggyilkolásával fel nem rázta optimizmusából.

— Ha olyan tény adódna elő, amely a Szerbiával szemben való fellépésünket jogosná tenné, akkor mindent meg kell tenni, ami szükséges. — Szerbia azonban aligha fog jogos okot szolgáltatni a háborús rendszabályokra és ok nélkül megbocsáthatatlan hibába lenne ilyen háborúba bocsátkozni.

— A fődolog az, hogy a rendet saját birodalmunkban fenntartsuk és ezzel összefüggésben rá kell mutatnunk azokra a kellemetlen leleplezésekre, amelyek a szerajevói vizsgálat folyamán bennünket értek. A vizsgálat részleteit a nyomozás érdekében, valamint a politikai atmoszféra ellenőrzése céljából feltétlenül titokban kellett volna tartani, azonban az a tény, hogy ezek mégis meg-

jelenhettek az újságokban, a feltűnő hatóságok könyveltségét és demoralizálását mutatja és én nem értem, hogy miért tűrjük ezt a helyzetet akár egy napig is.

A magyar miniszterelnök tehát annyira tisztán látott, hogy még a háborús uszítás veszélyeire is idejében rámutatott.

Nyolcvanhét feljelentés történt Váradon ebmarás miatt,

— írja a főállatorvos — aki még a pórázon vezetett ebeket is veszélyesnek tartja

Az Esti lap minapi számában foglalkozott azzal a lehetetlen állapottal, amely Nagyváradon lépten-nyomon megnyilvánul a kutyasintérek működésénél. A cikkíró pillanatig sem libáztatja az intézményt, amelyre nálunk is éppen oly szükség van, mint más városokban és más országokban. Ellenben felhívta a figyelmet arra, hogy egyes erdélyi városokban ma már ezen a téren is igyekeznek nyugati módszereket bevezetni, — ugyanakkor, amikor nálunk a gyepmesterek gyakran a közönség megbotránkozásával találkozhatnak. A csavargó kutyák kiirtása és a féltett fajták mindenáron való üldözése, azt hisszük, egymással nem azonos, valamint meg lehet kélni a publikum idegeit is olyan látványosságoktól, mint például egy farkaskutya utcai kivégzése.

Hasas főállatorvos ur. ugyilátszik félreértette az Esti lap intencióit, mert levélben vála-

zol és ebben a levélben az érdekes adatok mellett erős védelmében részesíti a gyepmesterei működés mai rendszerét. Nap-nap után jönnek szülők panasza, — írja a főállatorvos — hogy iskolába járó gyermekéik testi épségét kutyák veszélyeztetik az utcán; ugyannyira, hogy

még a pórázon vezetett ebek is veszélyesek.

A kutyák súlyos arcsérüléseket okoztak leányoknál is, — közli Hasas főállatorvos, — és a mai napig

nyolcvanhét feljelentés történt Nagyváradon, ebmarás miatt, melyek közül hét veszett állat marása volt.

A veszett állatok között van egy tehén is.

A főállatorvos végül kijelenti, hogy az ebeknek hálójával való fogása nem bizonyult célszerűnek, viszont a strichninnel való mérgezés az utcán még kevésbé kívánatos látvány.

Milyen országok adnak utazási kedvezményeket?

Európa minden állama arra törekszik, hogy minél inkább előmozdítsa az idegenforgalmat és minél jobban megkönnyítse az utazást az idegeneknek. Ezért a vasutak és a közlekedési vállalatok a lehetőséghez képest kedvezményeket nyújtanak az idegeneknek. Elég bekopogtatni egy-egy utazási iroda ajtaján és ott részletes felvilágosítással szolgálnak arról, hogy melyik állam milyen kedvezményeket nyújt a vasúton. Mindenütt felismerték az idegenforgalom nagy jelentőségét. Ausztria például, épugy, mint tavaly, az idén is kibocsátotta 15 napra érvényes körutazási jegyét, amelynek ára 200 szillingnél kezdődik. Ezzel a körutazási jeggyel tetszésszerinti utat választhat az utas és 15 nap alatt bejárhatja egész Ausztriát.

Lényeges kedvezmény ez a jegy, amelynek tulajdonosa minden olyan vonatra felszállhat, amelyről a menetrend szól. A bécsi idegenforgalom növelésére van egy másik kedvezmény is. Aki négy napra utazik

Bécsbe, az bizonyos átalányösszeget fizet, melyben már benne van a kedvezményes vasúti jegy ára is. Mindezenkívül Bécs városa gondoskodott arról, hogy a Schubert-ünnepek idején minél jobban megkönnyítse az idegenek utazását. Azok, akik Dél-Jugoszlávia fürdőhelyeit látogatják és ott bizonyos időt töltenek, teljesen ingyenjegyet kapnak visszafelé az ország határáig. Az olaszok szintén lényeges kedvezményeket nyújtanak.

A turini kiállítás idejére 30—50 százalékos menetjegymérséklést adnak az idegeneknek. Ugyanez a kedvezmény jár azoknak, akik a milánói kiállításra utaznak. Még nagyobb a vasúti kedvezmény azok számára, akik május hónapban a szicíliai Taormina-ba mennek, ahol az ottani színházban ünnepi játékok folynak. Itt a kedvezmény teljes százalék. Velencében nemrég nyílt meg a tizenhatodik művészeti kiállítás és a Velencébe utazók 30—50 százalékos vasúti kedvezményt kapnak.

Heyman szinkör vasárnapi matinéja Orient express

és

Misogáék fölépte

x **Makacs székrekedés**, vastagbélkatarus, vértorlódás, puffadás, aranyeres csomók, csipőfájás eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses hájszer. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** viz még ingerlékeny belü betegeknek is fájdalom nélkül hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 19

Vakációt a férjeknek

Figyelem!

A Filmpalace

vasárnap délelőtt 11 órakor
kezdődő matinéján minden
hely ára 10 lei lesz

A műsor címe

Zara, a jósnő

Főszerepben: Ailen Pringle

* **Elfogtak egy híres zsebmetszőt.** A váradvelencei kapitányság egyik detektívje tegnap délután elfogta Zvolenszki József híres zsebmetszőt, akit hónapok óta hiába kerestek mindenfelé. Eddig nyolc „esetet” ismert be Zvolenszki, de — amint maga is mondja, — „nem káptalan az ő feje”, nem emlékezhet mindenre...

Mindenki rendel most sorsjegyet

az új osztálysorsjegyekre
az évtizedek óta diszkrét és
mifaszerű vezetése miatt min-
denkit kedvelt bankintézetnél:

Fritz Dörge

WIEN 1/20

Kärtner-Strasse 43.

30.000 nyermény

több mint 250.000,000 Lei

Egyetlen egy sorsjeggyel

18 milió Lei is nyerhető

Olcsó sorsjegyek:

1/1 = 800 lei

1/2 = 400 lei

1/4 = 200 lei

Nem kell előre fizetni!

Elegendő egy levelezőlap

pontos címmel.

Föltétlen titoktartás!

Prospektus, hivatalos játék-

terv, min. en feizilágosítás díjta-

lanul és portómentesen.

Az összes sorsjegyek fele nyer!

Nincs illeték, általában semmi

levonás. 557

Mi újság?

Mosoiu tábornok ma Váradra érkezik

A feloszlatott vármegyei tanács helyére június 26-án választják meg az új tanácsot. A választási küzdelmekben előreláthatólag csupán az uralmon lévő liberális párt és a román nemzeti parasztpárt vesznek részt.

A Magyar Párt tudvalevőleg teljesen távol kívánja magát tartani a mostani választási küzdelemtől.

A liberális s a nemzeti-parasztpárt küzdelme igen erősnek

ígérkezik. Érthető tehát, hogy a választási propagandát már most megkezdik.

A liberális párt helyi szervezete tegnap este táviratot kapott Mosoiu Traian tábornoktól, a prát elnökétől, hogy ma délután Nagyváradra érkezik. A tábornok — információnk szerint — huzamosabb időt fog tölteni Nagyváradon, illetve a vármegyében, ahol agitációs utját a liberális képviselők társaságában már hétfőn meg fogja kezdeni.

Párisi Apacsok, a leg- újabb Emericus-journal és 2 amerikai burleszk egy műsor keretében az Apollo és Atlantikban.

* Kettős nevetős estélyt rendez a Kath. Növendő Egyet. 10-én, vasárnap a Kath. Körben. Délután fél 5 órakor délutáni előadás, este fél 9 órakor esti előadás. Mindkét előadásnak műsora a következő: 1. Nőti Károly híres bohózata: A „Katica bogár”. 2. Szemes Ernő bohózata: „A doktor”. 3. Vadnai László bohózata: „Krakéler”. 4. Vadnai László bohózata: „A singapuri keselyű”. 5. Vadnai László bohózata: „Az ismeretlen tettes”. 6. Zágoni István bohózata: „Sakk Matt”. 7. Nosz Andor nép színműve: „Van Isten”. Szereplők: Czappfalvy Mancsi, Haláthy Böske, Haláthy Gizi, Juhász Terus, Anné Ödön, Nosz Andor, Szabó Dénes, Szabó József és Kozma György. Zongoránál: Török Margitka. 8. „Édes anyám”, szavalja: Láng Aliz. 9. Mai legenda, előadja: Demkó Böske. 10. Magyar dalokat énekel. Haláthy Böske. 11. Népdalokat énekel Anné Ödön. 12. Táncol Szabó Dénes. 13. Délután konferál Anné Ödön és este Kara Mihály szobrászművész. Rendező: Losonczy Gábor. A műsor megváltása kötelező és belépti jeggyel szolgál.

Harry Liedtke szerepel az Apollo és Atlantik vasárnapi matinéján

* A pénzügyminisztérium által az új osztálysorsjegyek árusításával megbízott Fritz Dörge bank, Wien I. N. Kärntnerstrasse 43., minden rendelést feltétlenül biztosan és diszkrétén, késedelem nélkül intéz el.

Ma, szombatán és holnap vasárnap délután 3 órakor

10 és 15 leles helyárrakkal
olcsó előadás a

Filmpalaceban

Színre kerül

Leánybecsület veszélyben

Főszerepben: Hans Mirendorf és
Livió Pavanelli

* Ma indultak tovább Váradról a Román Királyi Autóklub versenyzői. A Román Királyi Autóklub nemzetközi túraversenyén résztvevő úrvezetők, az eredeti tervtől eltérően, csak ma reggel indultak tovább Arad felé. A start a lovassági kaszárnya udvarán volt, ahonnan tíz perces időközönként indultak el a versenyzők.

Vakációt a férjeknek

* Csütörtökön lesz a söffővizsga. Az államrendőrség közlegazgatási osztályának közlése szerint a legközelebbi söffővizsgát június 14-én, csütörtök d. u. 3 órakor tartják meg. A szabályszerűen felszerelt kérvényeket és a pénzügyigazgatásnál lefizetett 500 lejéről szóló nyugtát legkésőbb aznap déli 1 óráig kell benyújtani.

A leggazdagabb műsort nyújtja az Apollo és Atlantik mozgó.

* Nyári vivő- és torna tanfolyam. Orbán-féle testnevelő iskolában a nyári tanfolyam folyó hó 15-én megkezdődik. Az órák csak délelőtt vannak. Felvételnél: gyermekek, középiskolai tanulók, leányok, hölgyek és urak. Beiratkozni lehet Rimanóczy-utca 13.

Vakációt a férjeknek

Váradai árfolyamok

Pengő	28.53
Csehekrona	4.84
Dollár	163.—
Dinár	2.85—
Angol font	797.50
Schilling	22.9750
Márka	39.08
Francia frank	6.43
Svájc frank	31.45
Lira	8.75

A párisi apacsok

A legújabb Emericus-
Journal és két kitűnő
amerikai burleszk

képezi az

APOLLO és ATLANTIK

műsorát

* **Eljegyzés.** Klein Nándor, a Törökvis volt reprezentatív játékos és Weinberger Olga tegnap tartották eljegyzésüket.

* **Hétfőn kezdődnek az osztályvizsgák a zsidó lyceumban.** Tegnap ért véget a IV-ik osztály ugynevezett felvételi vizsgája, amelynek eredménye nem valami vigasztaló. A növendékek nagyrésztét visszavetették. A többi osztályban a vizsgák hétfőn reggel nyolc órakor kezdődnek.

* **Esküvő.** G. H. Stavrache, a 34-ik tüzérezred főhadnagya ma este 7 órakor esküszik örök hűséget Rakits Ellának, a görög keleti katedrálisban.

MEGNYILT a Palais de Danse nyári kerthelyisége

Szövetek, vásznak, selymek, damaszt- és lenanyagok legjobban árakban, eredeti gyártáson, kedvezményes áron, üzleti feltételekkel csak!

TEXTIL CENTRALA gyári lerakatban Bul. Reg. Ferdinand 10

NYILTÉR

Az Európa Biztosító Intézet III. Kerületi Igazgatóságának vezetésétől lemondásom folyán megváltam, a céget jegyzem és semmi felelősségem továbbra nem válllok. 640 Zách Adrián

Mai naptól kezdve 20—40% engedménnyel árussítjuk szövet, selyem és grenadin különlegességeinket. Vásznak, sephirek és mosóárúk igen olcsó árban. Kész ruhák és kabátok minden elfogadható árban. 510

Spitzer & Weinberger
női divat lehrnemű és confection-áruház

A népszövetségi tanács döntése az optáns-perben

ROMÁNIA KÖZVETLEN JAVASLATA SZERINT, AMELYE T. TITULESCU FELOLVASOTT, CHAMBERLAIN DÖNTSE EL EGYÉNEKENKÉNT AZ OPTÁNSOK IGÉNYÉNEK JOGOSULTSÁGÁT

Apponyi szerint a Népszövetség önmagát teszi lehetetlenné, ha a döntő-bírószágot kompromittálja

— Az Estilap eredeti távirata —
(Tudósítás eleje az első oldalon)

Paul-Boncour francia tanács-tag mindenben támogatja Chamberlain javaslatát. Az elnök ekkor szavazásra teszi föl a javaslatot. Apponyi Albert gróf bejelenti, hogy tartózkodik a szavazástól, míg a többi tanács-tag egyhangúlag eljogadja a javaslatot. A határozat kihirdetése után Titulescu váratlanul szót kért. Hivatkozva arra, hogy a határozat engedményeket kíván, bejelenti, hogy

már most felolvassa a tanács előtt azt a javaslatot, amelyet Románia hivatalosan írog Magyarországnak küldeni.

A javaslat a trianoni békéből indul ki és megállapítja, hogy Trianon nemcsak jogokat, hanem köteleességeket is rótt ki Magyarországra. Majd azt fejtegeti, hogy teljesen lehetetlen román állampolgárokat Magyarországra javára megadóztatni, ugyanakkor, amikor Magyarország jóvátétel fejében semmit sem juttat Romániának. — Mindennek ellenére Románia véget akar vetni a vitának, meghallja a tanács tekintélye előtt és a következőket proponálja:

1. Jelöltessék ki az egyik tanács-tag közvetítőnek, quasi döntő bírónak a román-magyar agrárvita eldöntésére. Erre azt a tanács-tagot ajánlja, aki a legtöbbet foglalkozott a vitával. (Chamberlainre) céloz.

2. A kijelölt közvetítő állapítsa meg mindenek előtt, hogy az egyes esetekben van-e szó jogellenes elkobzásokról, vagy nincs? Ha van szó, akkor Románia hajlandó lesz fizetni.

3. A peres eljárásra vonatkozó valamennyi okmányt a közvetítő elé kell terjeszteni. Az utolsó okmány beérkezésétől számított fél év múlva a közvetítőnek véleményt kell mondania az egyes esetekben. Ajánlja, hogy a közvetítő a munka megkönnyítésére két segédet válasszon maga mellé.

4. Az esetleges megállapítandó kártérítést Magyarország fizesse ki az illető optánsoknak és vonja le a Romániának járó jóvátételi összegből.

Titulescu hozzáfűzte előterjesztéséhez, hogy a javaslat egységes egésznek tekintendő, precedensül nem szolgálhat és akkor lép életbe, ha Magyarország az egyes döntőbíró kinevezését elfogadja.

Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy hivatalos választ ezidő-szerint nem adhat, mert erre nincs felhatalmazása. Első hallásra azonban rögtön válaszolhat annyit, hogy habár kétségtelen, hogy a magyar kormány meg fogja fontolni a javaslatot, de a magyar kormány állásfoglalásának kiindulási pontja az, hogy jogi álláspontját semmi körülmények között fel nem adhatja.

Kifogásolja Apponyi a Titulescu részéről említett „moratórium” kifejezést, mert Magyarország ma is fizet jóvátéteket. Az ajánlat második pontja különben is visszaesést jelent, mert Titulescu a közvetítő bíró kezét meg akarja kötni. Apponyi nem hiszi, hogy ezt a pontot eddig bárki is elfogadná. Ez teljes lehetetlenség.

A jóvátételről szóló pontra nézve kijelenti Apponyi, hogy a magyar kormány nem adhat fel előre olyan jogokat, amelyeket részére a jóvátételi bizottság már biztosított, vagy amelyek Magyarország részére a jövőben nyílnak meg. Egyébként is képtelenség azt kívánni, hogy a magyar kincstár fizessen kamatot éveken keresztül román adósságokért.

Apponyi Albert gróf ezután visszatért annak megindokolására, hogy miért tartózkodott a javaslat megszavazásától? — Amennyiben most előterjesztett fenntartásait figyelembe veszik, mindenben megszavazhatja a javaslatot. Nem tudja azonban azt, hogy figyelembe veszik-e előterjesztéseit, nem mondhat sem igent, sem nemet. Viszont nem fogadja el véglegesnek a határozatot, mert nem tekinthető végleges megoldásnak. Emiatt tartózkodott a szavazástól. Bejelenti azonban, hogy bárhogyan alakuljanak a közvetlen tárgyalások, eredményükről a tanácsnak jelentést fog tenni. Fenntartja jo-

gát arra nézve, hogy annak idején a trianoni szerződés 239-ik szakaszának végrehajtását kérje, vagy pedig kérelmet terjesszen elő, hogy a tanács az ilyent a hágai döntőbírószágot elé utalja. Ismételtén biztosítja a tanácsot, hogy a

magyar kormány a legnagyobb jóindulattal fogja kezelni és megvizsgálni a román kormány javaslatait

Emellett azonban hangsúlyozza, hogy fenntartja a magyar kormány eddigi állás-

pontját.

A tanácselnök erre kijelenti, hogy

az ügyet a tanács előtt befejezettnek tekinti.

A román ajánlattal kapcsolatos eszmecsere Apponyi és Titulescu között nem tartozik a tanácshoz.

A kérdést bezárván, örömmel üdvözlö az elnök a békés kibontakozás irányában megnyíló lehetőségeket.

Az ülést 6 óra 15 perckor fejezték be.

Ujabb izgalmas sportbotrány Nagyváradon

Mi történt Amatőr-Törekvés meccs körül

Az utóbbi évek egyik legszenzációsabb sportbotránya zajlik le néhány nap múlva a nagyváradai Comitetul Regional intézőbizottsága előtt. Nem kevesebbről, mint arról van szó, hogy az egyik nagyváradai sportegyesület

példa nélkül álló és teljesen szabálytalan „dribli”-ért

följelentést tett a Törekvés és az Amateur sportegyesületek vezetősége ellen.

Az újságok sportrovatában néhány nappal ezelőtt egy rövid hír adott számot arról, hogy a jóképességű Amateur (nem lévén a szabályokban előírt 7 játékos a pályán), lemondta a bajnoki mérkőzést a Törekvés javára.

Ezzel a hírrel szemben merült fel a följelentést tevő Nac következő megállapítása:

A pályán a jelzett időben az Amateurnek harca készen állt az a bizonyos hét játékos. — Ezek a játékosok játszani akartak és intézőjüktől, Medvétől, utasítást kaptak arra, hogy a Törekvés elleni bajnoki meccs-

csen játszanak. Ugyanakkor — írja a följelentés — meglepetéssel állapítottuk meg, hogy a Törekvés nem rendelkezik komplett csapattal és a Törekvés intézőjének fő a feje a gondtól, hogy mit csináljon.

A Törekvés vezetői nagy izgalommal szaladtak emberekért, hogy összeverbuváljanak egy olyan csapatot, amellyel a bajnoki küzdelembe belerohadnának. De ez az igyekezetük meddő maradt. A rendelkezésre álló footballisták közül ugyanis Groh, Csomaz, Pintye, Csiri, Székely, Török I., valamint az ifjusági játékosok nem voltak jogosultak ezen a mérkőzésen játszani. Tehát felmerült az a helyzet, hogy Máthén, Barthán, Barátkin, Szilágyi és Zsigán kívül nem volt más embere a Törekvésnek.

— A mérkőzés megindult és csodálkozással láthatta mindenki — szól a följelentés, — hogy a két csapatban számos játékos jogosulatlanul játszik. Mi történt? Kiderült, hogy a Törekvés javára való tekintettel dr. Morár, az Amateur elnöke lemondta a mérkőzést a Törekvés javára és barátságos mérkőzést játszik csapatával...

Nagyvárad egész sportközönsége izgatottan várja a fejleményeket, különösen pedig a rokonszenves Törekvés nyilván félreértésen alapuló szerepének tisztázását. Mi lesz Nagyvárad sportjával, ha e sportszerűtlenség híre is aláássa amugy is megrendült életképességét és megrendült életképességét és

x Cipészek figyelmébe! Megérkezett a nyári cipődivatlap, gyönyörű modelleket tartalmaz. Kapható a Hegedűs hírlapirodában, Oradea.

Bombamerénylet a hollywoodi filmstarok kávéháza ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból jelentik: Hollywoodban, a filmnegyed közelében van az „Orosz Sas” nevű kávéház, ahova filmstarok szoktak járni. Ez ellen a kávéház ellen tegnap bombamerényletet követtek el. A merénylet idején számos filmnagyság — köztük Charlie Chaplin is bentidőzött. Tizen könnyebben, ketten életveszélyes módon megsebesültek. A rendőrség nyomoz a bűnösök után, aki nemrégiben tízezer dollárra biztosította kávéházát. Legyijenszék volt orosz tábornok, a kávéház társtulajdonosa is a súlyos sebesültek közt van.

Legolcsóbb szőnyeg, terítő, függöny, butorszövet

Vadász és Schönfeldnél Alexandrii (Teleki)-u. 4.

Használjon kizárólag csak

SPHINX

legfinomabb
táblaolajat

Kapható 1-5 és 10 kg-os
bobozyokban minden fűszer,
csemégyüzletben és bode-
gában

Fischer Emil

ORADEA

Parcul Stefan Cel Mare
(volt Tisza Kálmán)-tér
Telefon: 962

11.

355

Olcsón, szépen, gyorsan
fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László

kelemefestő

Take Ionescu (Körös)-utca 1.
Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

375

MEGÉRKEZTEK

a legolcsóbb és legmodernebb

RADIO

készülékek és alkatrészek

Villanyszerelések jutányos árban

RÁDIO-SZALON

lerakata Gen. Moşoiu (Kert)-u. 4

430

ESŐERNYŐ

LEGOLCSÓBB A KÉSZÍTŐNÉL

ROSENBERG TESTVÉREK

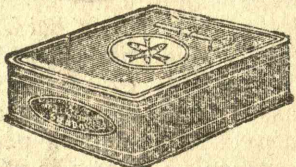
Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 8.
Behúzás javítás gyorsan készül.

Ridikülők, rakettek legolcsóbban

555-2 Szabó I. Sas-passage

Mindenféle iestést vállallok. Elő-
nyomdak részére sablont készí-
tek. Str. Caragiale (Nyárfa)-u. 8.

Hencserek részletre Mansber-
ger kárpitosnál, Reg. Ferdinand 17

Likától ma érkezett!

friss lipói turó 10 deka 11 lei
Teavaj 10 deka 15 lei. Groji
sajt kilója 50 lei. 10 deka 5 lei.
Lika dobozos sajt 6 darab 38
lei, 2 darab 13 lei. Róbert nagy
doboz szardínia 40 lei. Valódi
málnaszörp kilója 56 lei

Aszodi, Sas-palota

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

RÓNA fényképész műtermében,
Alexandru (Teleki) utca 4. 6 da-
rab művészi levelezőlap 120 lei;
vagy 12 darab 1 művészi nagytas-
sal 250 lei. 162

MARGIT. Holnapi névnapja
alkalmával ez uton küldi üd-
vözetét a kis E. 705

LAKÁS

IOBÁ csinos egy ágyas buo-
rozott szoba, központban azon-
nalra, világítás és takarítással
együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bő-
vebbet a „Metropol” szálloda por-
tásánál. 636

KIADÓ 2 szobás lakás, mel-
lékhelyiségekkel, v. Tománénál,
Tace Ionescu (Körös) utca 21.
717

EGY szoba, konyha mellék-
helyiségekkel kiadó július else-
jére. Cim a kiadóban. 713

ALKALMAZÁS

SZAKÁCSNŐNEK, házi-
asszonyok egyformán nélkülö-
zhetetlen az „Anchor” beínél-
küli petroleumgázfűző. Nem
fűstöl, szagtalan, üzembiztos,
takarékos. Lerakat: Váradai La-
josnál, Avram Jancu (Kossuth)
utca, Sas-palota. 293-2

TANULÓ fizetéssel felvéte-
tik Eugen Leichtmann vasnagy-
kereskedő cégnél, Astra (Gila-
nyi) utca 6. 715

NŐI CONFECTIO ÜZLETBE,
jó megjelenésű, ROMÁNUL
BESZÉLŐ KISASSZONY FEL-
VÉTELT. Cim Hegedüs hir-
lapirodában. 693

KÖZÉPKORU főzőnő azon-
nali belépésre állást keres. —
Victoriei (Kolozsvári) utca 48.
708

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánl-
kozom vidékre is, magános ur-
hoz. Cim a Hegedüs hirlapiro-
dában. 706

MEGBIZHATÓ jól főző min-
denes állást keres kis családnál
vagy magános urnőnél. Cim a
Hegedüs hirlapirodában. 704

KITÜNŐEN főző fiatal sza-
kácsnő, sok éves bizonyítvány-
nyal állását változtatná, vidék-
re is. Cim: Poetul Goga (Ba-
ross) utca 1. ház mesternél. 760

PÉNZTÁRI és irodai teen-
dőkben gyakorlott, intelligens
nő állást keres. „Szorgalmas”
jeligére címet kér a kiadóba.

FÜSZERESSEGÉD (fiatal,
románul beszélő) felvétetik.
Cim: Belvárosi dohánytözsdé-
ben, Traian (Széchenyi) tér.
701

DEUTSCHE Gouvernantes
sucht Tagesstelle. Adresse
Alexandri (Teleki) utca 56.
Csekőné. 710

ADÁS-VÉTEL

Eladó egy gyönyörű rokokó
konzol-tükör. Cim a Hegedüs Hir-
lapirodában. 246

Rakett, hurozás, javítás, 30 szá-
zalékkal olcsóbb, mint bárhol a „Lyra”
hangszergyárban Cuza Voda (Szacs-
vay)-utca 56. 3761

EGY komplett kovácsműhely
felszerelés eladó. Szécsiné, Vic-
torie (Kolozsvári) utca 92. 716

HÁLÓSZOBA, faragott 2
rézággyal, ebédő kredenc,
jégszekrény, rézgyermekágy
eladó. Megtekinthető: vasár-
nap Dorobantilor (Rulikovszky)
ut 6. 711

GEBR. Hammer rakett jó
karban). eladó. Cim a Hegedüs
hirlapirodában. 709

HÁZ kétszobás, Frumos (Er-
zsébet) ligeten olcsón eladó.
Bock ügyvéd, Vulcan József
(Nagy Sándor) utca. 702

ELVESZETT

ELVESZETT Krain névre
hallgató farkaskutya, fekete
nyakszíjjal. Becsületes megta-
láló vagy nyomára vezető Ban-
ca Marmoroschnál jutalomban
részesül. 714

**Ne adjon
fizetéseket
lexikonért**

A legmodernebb, legjobban
megszerkesztett

Tolnai Világlexikon

16 kötete 2500 lei.

Albumalaku diszkötésben renge-
teg képpel, több mint 5000 oldalon

Tolnai Világtörténelme

20 kötet albumalaku diszkötésben

Ara 3000 lei

Előjegyzéseket elfogad

Hegedüs Hirlapiroda

Atvehető kötetenként is

x Puccini legutolsó operája
„Turandot” olcsó kiadásban
most jelent meg. Kizáróan a
Hegedüs Hirlapiroda zenemű
osztályában kapható.

KÜLÖNFÉLÉK

ÜZLETHELYISÉG kiadó az
Alexandri (Teleki) utca 10. sz.
alatt. Értekezni emelet. 624

Jó forgalmu trafikhoz 20 ezer lei
vel társat keresek. Cim a Hegedüs
hirlapirodában. 678

URIHÁZHOZ ajánlkozik ol-
csón mosni, vasalni, lakásán is.
Anton Pann (Bajza) utca 2. 680

GEPAJOUROZAS és endlízés olcsón
Erbsteinnénál Sztaroveszky-utca 11.
vagy Cuza Voda (Szacs-vay)-utca 28

VENDEGLŐ üzletem azon-
nal lelépéssel kiadó. Alexandri
(Teleki) utca 43. Hasas. 712

KITÜNŐ házikosztot uriem-
berek kaphatnak. Cim a Hegedüs
hirlapirodában. 707

RENTABILIS vállalathoz
300 ezer leiig, tőke biztosítás
mellett, személyes közreműkö-
déssel társulna érettségizett
fiatalember. Részletes és teljes
cími ajánlatokat, Weisz Géza,
Nicu Filipescu (Szarvas) sor.
666

Utlevéleket vizumokat

pontosan, gyorsan elintézt a
Hegedüs Hirlapiroda

Telefon: 458

Vizumárak
a legújabb rendelkezés foly-
tán a következők:

Magyar vizum	660 lei
Cseh	580 lei
Osztrák	610 lei
Jugoszláv	950 lei
Francia vizum	680 lei
Olasz vizum	630 lei
Lengyel	600 lei
Német vizum	1090 lei

Figyelem! Minden magyar vizum-
hoz (ha nem is első) fénykép
szükséges

Zeneiskoláknak
vizsgadarabok minden hang-
szerre nagy válaáztékban kap-
hatók a Hegedüs Hirlapiroda
zeneműosztályában, ORADEA

Kerekpá-
rok és
varrógépek

világhíru gyártmányuak 2000 lejtől
kezdve kaphatók, valamint ezeknek
az összes alkatrészei olcsóbban, mint
bárhol beszerezhetők. Saját pénz-
nek ellensége, ha meg nem győződik.
Moldovannál Vlahuța (Szent Já-
nos -utca 32. szám.

Sonnenfeld Adol-fnyomda s. l.